

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árképzéssel részesülnek.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Nyílt tér ora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Nagyenyedi

Könyvnyomda és Papir-

árugyár részvénytársaság

Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető

közlemények, mint az előfi-

zetések és hirdetések bér-

mentesen küldendők

Harcz a munkanélküliség ellen.

Minden eszme, intézmény, mely az emberiség boldogítására irányul, csak hosszú idők múltán, csak véráldozatok árán testesülhetett meg. Nem ölthet tehát egyszerre határozott, jellegzetes alakot az eszme sem, mely a munkanélküliség s ezzel kapcsolatban a szegénység, a nyomor megszüntetését vagy legalább is enyhítését célozza.

Valóban e századnak nem lehet nagyobb, humánusabb feladata, mint a nép milliói megélhetésének biztosítása. Ez az eszme a XX. század leg-sürgetőbb problémája! Nehéz, terhes, de egyszersmind majdan boldogító feladat várakozik Európára és ezzel együtt hazánkra, Magyarországra, mert ha ezt helyesen, czelszerűen tudja megoldani e század társadalma, akkor elérjük a célt, melylyel a szegények, a munkakeptelenek, a munkanélküliek anyagi jólétét megteremtjük, melylyel az inséget csillapítjuk, a nyomort megszüntetjük s így a szocializmus, az új, egészséges társadalom nehéz kérdését megoldjuk.

A munkanélküliség elleni társadalmi akció kérdésénél a legfontosabb s legönzletlenebb emberszeretnek kell megnyilatkoznia különösen Magyarországon, hol egy maroknyi nemzet küzd a jogért, hogy Európa művelt államai sorában helyet foglalhasson. Itt nem egyesek, hanem száz és száz ezrek megmentéséről van szó. E százazrekre legnagyobb csapása a sorsnak, mikor munka nélkül vannak. Van elég erejük dolgozni, munkálkodni, csak hogy a legszükségesebb, de egyuttal legveszedelmesebb vágnak, a nyomornak, a testet feltartó résznek, az ételtől elemnek eleget tehessenek. De nincs munka! Mit tevék legyenek?! Vagy megsemmisülnek elhagyatottságban, vagy önként rohannak a sírba, vagy a bűn aljára térve, orgyilokkal törnek felebarátjaikra, vérrokonaira.

Százazrekre megy azok száma, kik munka nélkül tengődnek az országban, s bizony kell találni egy modus vivendit mielőtt a sokaság a bűn ösvényére lép, mielőtt a ragályos szocializmus martalékává lesznek, mely ha egyszer beléjük oltódott, nehéz, de talán lehetetlen is azt onnan kiirtani. Ennek a földhözragadt népnek nem kell más, csak kenyér és még egyszer kenyér! Megértettétek?! Kenyér! Mert az éhez, keresetnélküliek a legveszedelmesebb szocialisták, kiknek káros működését minden magyar polgár érzi; ám ismerje

mindenki kötelességének ennek terjedését és terjesztését töle telhetőleg meggátolni úgy, hogy filléreivel vagy egyéb uton-módon megélhetést, munkát ad a népnek. E feladat megoldására egyedül a törvényhozás nem elégséges. Itt egy-kettő nem tehet boldoggá egy népet s különösen ezen akcióra szükséges anyagerőit tökélet sem alapíthatnak egynehányan Alapító, pártoló és rendes tagra itt nincs szükség. A nemzetnek magának kell alapítónak lennie. A nyomor, oly általános, hogy a segély, melyet ma nyújtanak, a nyomornak csak egy csekély részét, még 5%-át sem szünteti meg; s ez a nyomor, ha ellene tervszerűen nem cselekszünk, mindinkább fokozódik. Itt csak egy országra szóló alkotása segíthet a törvényhozás és társadalom együttműködésével.

A magyar nemzet második honalapítója az lesz, ha e százazreknek, nekik munkát, kenyert adva, vissza tudjuk szerezni e hazának. Ha ősidőben meg tudta vetni az alapot e nemzet, ugyan miért ne lehetne a nemzet most is maga magának alapítója, pártfogója? A birtokarányos közadakozásról fel kell világosítani a nemzetet; egyesek, testületek, körök indítsanak ez irányban akciót, ami által az erőssé, szervezetté, országossá válik; s így majd lesz egy alap, melyből a munkanélkülieket megmenthetjük. A törvényhozás pedig létesítsen nagyobb közmunkákat, vizsabayozásokat, utak, középületek stb. kiépítését, miáltal mód nyujtatik ezer és ezer munkanélkülnek a megélhetésre.

Kötelességünk a nemzet számára azokat megtartani, kik a társadalom, a haza hasznos és munkás tagjai, s ezeknél a nyomort megszüntetni.

Verba movent, exempla trahunt; szavak indítanak, példák vonzanak — mondja a példabeszéd.

E maroknyi nemzet csak úgy lehet nagygyá, csak úgy nyerheti vissza régi fényét, hajdani dicsőségét, ha nem tagadja meg önmagát s — mint Petőfi mondja:

Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán, —
Akkor mondhatjuk, hogy megálljunk,
Mert itt van már a „Kánaán”.

Gerő Ernő.

Esküdtszéki tárgyalás a gyulafehérvári kir. törvényszéken.

— Saját tudósítónktól. —

Ötödik bűnügy.

Tárgyalása tartott f. hó 8—12-ig.

Pap Miklós, Dávid Samu és Dávid Miklós, fiatal oláh, szekaspreszakai földművesek vádoltak azzal, hogy Berea Jánost szándékosan megölték.

Az esküdtszék elnöke Nemes Sámuel, bírái dr. Ujvárosi Miklós és Presa Romulusz voltak. Az esküdtek főnöküknek Müller Mihály ügyvédet választották.

Ebben a bűnügyben f. évi június 7-én az esküdtszék hozott marasztaló ítéletet, de a Kuria ezt a kérdések föltevésében rejlő semmisségi okból föloldotta, s új tárgyalást, minősítést és ítéletet rendelt el.

F. év márcz. hónapja egyik vasárnapján a két Dávid fiú s Pap Miklós kissé részegen bementek a Prokop Iván kocsmaájába Szekaspreszakán s ott találtak Berea Jánost. Mikor Dávid Samu felléteset elébe tették, az asztalhoz vágta, hogy a pálinka Berea János arcába freccsent.

Ez szemrehányást tett neki, mire Dávid Samu azt felelte: „Ennek az üvegnek ma el kell történie!” „Hát hadd törjek”, szölt Berea s az üveget az ajtón kidobta az udvarra, mire Dávid Samu őt rögtön mellen ragadta s dulakodást kezdtek. Kés akadt a Berea János s Pap Miklós kezébe. A Dávidok a késsel szurkáló Bereát kiszorították az ajtón, miközben Pap Miklós arcán s mellén szurásoktól megsebesült. Berea kiszorítván a kocsma elé az utcára kiment. Éppen jött a kocsma üres kézzel Dávid Ilyés. Ezt átkarolta, lábába szurt. Dávid Ilyés kimeekülve mintegy 20 lépésnyire ment, majd megbotolván, hanyatt esett, fejét megütötte s a kisköki agrázkodás következtében hányni kezdett. Hányása légzőcsővébe ment s megfulasztotta. Mig ez történt, a két Dávid botokat kerített s a késsel fölfegyverkezett Pap Miklóssal ki s Bereára rohant. Berea a fejére kapott botütések következtében minden ütésre lerogyott, ismét föl pattant, késével védekezni próbált, míg végre leterítették, az ut melletti sáncba beleesett. Ekkor Pap Miklós „most bizzatok reám, ő az enyém” kiáltással a félholtra vetette magát s fejére és nyakára irányzott öt késszurással a már vonagló egészen megölte.

TÁRCZA.

A nagyenyedi Bethlen-Collegium rektorának kötelességei.*

Nagy-Szeben, 1709. aug. 4.

Mint hogy az nagy-enyedi Bethlen collegiumban eleitől fogva tagadatlanul esztendőnként az tanító professorok között egyik collegium rectora volt, a szerént mi is azon rectoratust nem akarjuk semmi praetextus alatt abnegálni, sőt ezen emánált statutumunkban akarjuk irradicabiliter confirmálni, mely rectoratusnak a collegium professori között rendre kell menni esztendőnként, mutationak s hivataljában való eljárásának defectusa nélkül. Mivel pedig a rectornak ezen hivataljának több részei között az oeconomicumi dolgokra is valami részben vigyázni kell és magát inmiscelni, hogy az pedig igen nagy mértékben ne légyen és felettebb való oeconomicumi hivatalbeli foglalatossággal az rector professor meg ne terheltessék. Hogy az az iffuság romlásának nagy kárával a szorgalmatos tanítást meg ne gátolja és a rector professort a tanítástól gyakorta ne avocálja ex matura et conscientiosa deliberatione curatorsági autoritásunk szerént a rector professornak az oeconomicumi dolgok közül való tisztet ekképpen írjuk le, melyre gongyának s vizgázásának lenni mind igen szükség mind tisztibe áll, de hogy annál toab se menjen, punctis infrascriptis circumscribaljuk.

1. Hogy az deákoknak, neutralistáknak kenyerek dietim a szerént lehessen, az miképpen mi determinál-

tuk és az mint az előttünk való curatoroktól szerzett edictumban is feltétetett is,* hogy az öröltetésben a molnártól a süttetésben is a süttőtől a praebitor meg ne csatlattassék és az miatt a collegium civisi kenyeregbeli (igy) fogyatkozást ne szenvedjenek, vizgázásának kell lenni a dominus rectoruak, ki is ezen defectusokat in casu subolfacialván instructiójára kényszerítse az udvarbíró, hogy corrigáljon-s a deákoknak bonificaltasson, az melyben az udvarbíró, ha restesen járna el. mature a collegium inspector curatorinak a dominus rector adjon hírré.

2. Az alumnusok s-praeceptorok pénzbeli reditusok s-fizetések iránt sollicitusnak kell a dominus rectornak lenni, tudósítván jó eleve és requirálván abbéli szükségre a collegium inspector curatorit. A mikor pedig valami summa admittaltatik a senior keziben az alumnusoknak és praeceptoroknak számokra, a dominus rector inspiciáljon, hogy azon summából kinek kinek az mi intzésünk szerént való része sine defectu megadassék, ha kinek pedig a civisek közül ebbéli méltó panassa constálna, a dominus rector professor, több professor társaival együtt orvosolja.

3. Az mi dispositionkból, ha mikor a deákoknak bor, ser adatik, a dominus rectoruak lehet gongya reá, hogy valami frausa és gonoszága ne légyen az udvarbírónak a bornak megadásában és sernek megfőzésében, melyben ha mit subolfacial a dominus rector ő kegyelme, a collegium inspector curatoriuak mingyárt hírt tégyen.

4. Az mi aprolek építésre való szüksége léssen a

collegiumnak, a dominus rector cogálja az udvarbíró restaurálására; ha pedig az építés nagy meritalisu, a collegium inspector curatorit találja meg. Az régi mód szerént pedig megkivánhatja a számtartótól, hogy a collegium revisióját véghez vigye hetenként és a számtartó által adassa a dominus rector hírré a defectusokat az udvarbírónak.

5. Ha mely patronus naturalek iránt való beneficiumát igéri, tisztiben áll a dominus rectoruak, hogy az udvarbíró requirálja s-instructióját mellé kényszerítse hogy szekereket külgyen bono tempore a beneficium után.

6. A mi tettzésünk szerént az udvarbírónak és számtartónak tőlünk adatott instructiojoknak hiteles copiajoknak (az mely szerént is obligálják magokat a collegium szolgálatjára) a dominus rectoruak a parte collegii kelletván mindenkor állani, instructiojoknak akar mely punctumi ellen, ha az collegium kárára pingálnak, a dominus rector a collegium inspector curatoriuak ex officio fidelissime de tempore et cum formalitatibus detegáljon.

Datum Cibinii 1709. 4. Aug.

K i v i l: Considerationes in officio rectoratus. (Eredetiye Maros-Vásárhelyen a gr. Teleki-levéltárban 2494. sz. a.) Közli: Dr. Dézsi Lajos.

Szerencsi Sámuel nagyenyedi deák reverzalisa.

Nagy-Enyed, 1674. febr. 13.

Anno Domini 1674. die 13. Februarii. Én Szerencsi Sámuel, mivel igen nagy erkölcstelenségekben és iffjui goromba elmit megvestegető vitekben találtattam, mely-

* A „Történelmi Tar” 3-ik füzetéből.

* Igy, e szó későbbi betoldás

Az orvosi szakvélemény szerint az áldozat koponyája legalább 20 darabba volt roncsolva, agyveleje összezsuzva, gégeje s nyaka át volt vágva.

E fölött a vad kegyetlenséggel végrehajtott emberölés felett hozott az esküdtbíróóság ítéletet.

Az esküdték Pap Miklós bűnét szándékos emberölésnek, a Dávid testvéreket halált okozó súlyos testi sértésnek minősítették, minek folytán Pap Miklóst, ki a preszakai pápa derek fia, 7 évi fegyházra, Dávid Samut 4 évi fegyházra és David Miklóst 3 évi fegyházra ítélte a bíróság, enyhítő körülménynek tudva be ezeknek a vad embereknek részegségét.

Ugy a Dávidok védoje, mint a Pap Miklóse semmiségi panaszt jelentettek be.

Hatodik bűnyű.

Eluók Nemes Samuel, bírák: Dr. Ujvárosi és Presa Romulusz. Ügyész Bodola Gábor. Vcdő ügyvéd Dr. Mayer Ödön.

Krisán Jozsef, 33 éves szőlőpásztor Gyulafehérvárt, gyanúsította öreg 63 éves pasztortársat, Kuza Györgyöt, hogy ujjasát ellopta. A becsületben megöregedett pásztort ez a gyanu annyira indulatba hozta, hogy vasvillája nyelével ráütött Krisánra, mire ez addig verte az öreget, míg két karát s negy oldalbordáját betörtte. Egyik borda behatolt a tüdőbe, azt megsértette s Kuza belső vérzés következtében rövid idő alatt meghalt. Ez a bűncselekmény 1900. október 1-én történt s az esküdtszék 12 nap múlva már tárgyalta. Méltan lehet az új perrendtartás bravurjának tekinteni.

Az esküdték főnöküknek Székely Ödön tanárt választották.

A bizonyító eljárás folytán kiderült, hogy 10 ütést kellett legalább kapnia, s hogy a tolvajság csak alap-talan gyanu maradt.

Az esküdték halált okozó súlyos testi sértésben bűnösnek mondták ki Krisánt, minek folytán a bíróság öt évi fegyházra s a nehaz özvegyének fizetendő kártérítésre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Hetedik bűnyű.

Az okt. 1—13-ig tartott esküdtszeki ülészak utolsó ügye, melyben jogerős ítéletet hozott, a következő volt:

Gaureny községe „Szekalasz“ nevű határrészében f. évi aug. 8-án Palkó György, 16 évet alig betöltött oláh suhancz, marhakat legeltetett társaival. Arra fele jött Muntyan Tomika nevű földműves kutyájával. Palkóék kutyájukat a Muntyanera uszítottak, mely indulatba hozta Muntyánt, amely fejszéjével s kaszájával Palkó felé rohant. Palkó bevárta s nehéz somfa-botjával Muntyánra három súlyos csapást mért. Fejét kettő érte. Lerogyott, majd fölkel s haza ment. Három nap múlva meghalt.

Fején koponyarepedést találtak, agyára vér ömlött s ez nyomást gyakorolva, halála agyhüdés következtében állott elő.

A szerencsétlen suhancznak két u. n. pechje volt. 1. Betöltötte a 16 évet a büne napja előtt és 2. Muntyan koponyacsontjai a normalisnál jóval vékonyabbak voltak.

Mégis annyi enyhítő körülmény szólt mellette, hogy

rül sokszor meginttettem, de az ilyeneknek szavoknak nem engedtem, hanem az gonosz társaság miatt csakugyan abban megmaradtam, melyet hogy bennem megbabolazzanak, megbillocztattam, de ebből kivitettem egy néhány kezesek általugy — mint Vásárhelyi János contrascriba, Zilahi Márton, Vizaknai Lázár, Zilahi István, Rákosi János, Szerenci Gersom uraimék által, ilyen conditionnal, hogy ezután azokban az vitkekben magam nem gyakorlom, hanem jámbor lézsek, az lez-két szorgalmasan frequentálom, imit amot nem kul-logok, gonosz társasághoz magamat nem adom, az mely suspectus helyeken edig jártam, azoknak valet mondok, collegiumból el nem szököm és minden egy szóval megmondandó csinaltalanságnak alkalmatosságát elkerülöm. Hogyha peniglen elszökнем is, minden helyről szabadon vissza hozhassanak, megkörtözhesse nek (igy) ismét rabságba vesshessenek, az mely büntetést megérdemlek, azt rajtam vighez vihessik, mint collegium gyalazóján. Mostani cselekedetímirt is peniglen ha gratia nem accedal, megkorbácsolhassanak, melynek elmulásáirt is aláztatson kirem ez dologban való tiszteletes bírámat.

Mindezekre azirt kötelezem magamat és az jóknak megcselekedésire szentül igirem, melynek nagyobb bizonyosságára adom ez kezem írasomat, pecsétemmel megerősítvén.

In collegio N. Enyediensi, anno die supra notato.
Idem, qui supra.
(L. S.)
(Eredetije Maros-Vásárhelyen gr. Teleki-leveltárban 2464. sz. a.)
Közli D. L.

az esküdték, kiknek főnökük Székely Ödön tanár volt, bár halált okozó súlyos testi sértésben mondták ki bűnösnek, az előző ügyben szerepelt esküdtbíróóság két évi fegyházra ítélte. Vádolt, ki teljes beismerésben volt, s együgyű volt.

Bodola ügyész sem elt jogorvoslattal, így az ítélet jogerős.

Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület 1899. évi évkönyve.

Hasznos tevékenységet kifejtő gazdasági egyesületünk a napokban adta ki és küldötte szét a mult évről szóló évkönyvet.

A csinos kiállítású füzet Székelyhidy Viktor gazdasági egyesületi titkár szerkesztésében jelent meg és két részből áll. Az első rész a gazdasági egyesület mult évi működését, vagyoni állapotát ismerteti, a második részben szakközleményeket hoz.

A gazdasági egyesület, a multakhoz mérten, évről-évre fokozatosabb, intenzívebb tevékenységet fejt ki. Az 1899. év folyamán két választmányi ülést tartott és egy allattenyesztési értekezletet. Két üzletresz-jegyzésével a „Magyar mezőgazdák szövetségéhez“ belépvén, tagjai részére biztosította ama előnyöket, amelyeket a szövetségi tagok élveznek eme hatalmas és a magyar gazdák érdekeit istápoló szövetséggel. Az egyesületi tagok gazdasági szükségleteinek fedezésére 1899. július hó 1-ig a gazdasági egyesület 475 frt 59 kr értékű forgalmat eszközölt, amely forgalommal az engedmenyeket (átlag 2 1/2%) a tagok direkt a megrendelés alkalmával élveztek. Julius hó 1-től kezdve a forgalom rohamosan emelkedett, a mai napon pedig már meghaladja a 4000 koronát. A mult évben a gazdasági egyesület 17 besenyői jégkárosult kisgazdának 34 mm. tavaszi buza vetőmag beszerzését eszközölte ki a földművelésügyi m. kir. miniszternel. Népies teli gazdasági előadást az egyesület 13 községben (80 község részére) 8 előadóval 27-et tartott. Az összes hallgatók száma 2810 volt. Kiosztottat a gazdasági egyet részéről ajándékképpen ingyenesen 2070 drb gazdasági munka és füzet. Az egyesület május hó 4-én tartotta meg Nagy-Enyeden állatkiaállítását, amely várokozason felül jól sikerült. Az egyesületi alapszabályok összhangba hozatván a vármegyei mezőgazdasági bizottság szervezéséről szóló szabályrendelettel, a földművelésügyi miniszter által a mult évben jóváhagyattak. Tagjainak száma a mult év végén 250 volt, ezek közül tiszteletbeli tag 1 (Darányi földművelésügyi miniszter), alapító tag 64, rendes tag 185. Az egyesület 1900. évi költségvetése 12.322 kor. 13 fill. bevétel és 11.182 kor. kiadással van előirányozva. Az egyesület vagyona 1900. január hó 1-én 14.668 kor. 34 fillért tett ki.

A szakközlemények sorozatát dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár, egyesületi jegyző értekezése nyitja meg. Jogszolgáltatás a gazdasági élet terén czimer: érdekesen tárgyalja a gazdasági élettel összefüggő törvények genesisét, azoknak a gazdasági életre vonatkozó behatásait, az elért eredményeket, és mely tudással ismerteti az erdőtörvényt, a mezőgazdasági és mezőrendőrségi törvényt, a borhamisítók ellen hozott törvényt és végül a mezőgazdasági termények termékek és czikkek hamisításáról szóló törvényczikket. Dr. Szaniszló Albert Bethlen-főtanodai jószágigazgató Téli gazdasági népies előadások czímén előkelően és érdekesen fejtegeti ez előadások hasznát és nagy horderejét. Székelyhidy Viktor egyesületi titkár szakavatottan és a gyakorlati gazda szemével nézve ismerteti, minő fontossággal bír a gyümölcs- és szőlőtermelés Nagy-Enyeden és vidékén, és felsorolja mindazon gyümölcs- és szőlő-fajtákat, amelyek termelésével ezen különben a gyümölcs- és szőlőtermelésre minden attributummal bíró vidék ezen téren igen szép hasznót hajtó termelést érhet el.

A füzet függelékét az új alapszabályok foglalják el és mezőgazdasági hirdetések fejezik be a minden tekintetben érdekes füzetet.

Ez évkönyvet ajánljuk gazdáink figyelmébe. A Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság által kiállított csinos füzet bolti ára 1 korona.

Vidék.

I.

A marosújvári hitelszövetkezet megnyitása.

Maros-Ujvár, 1900. október 6-án.

A közintézmények sokféle fajtája között egy sincs, amely a szociális életben a nép érdekeit annyira istápolná, mint a szövetkezetek. Amit az egyes ember egyedül magának nem biztosíthat, azt többen egy czélból szövetkezve, egy irányban működve elérhetik, s az az

ut, amely egyesnek nehéz, többek társaságában megtevé a boldogulás felé vezethet. Az emberek czelja a társasélet, az egyéné ezenfelül és az összesé szintén a boldogulás. A boldogulásnak pedig sokféle módja és mesterfogása van. Az egyik az őseitől öröklött dominiumban megtalálja testi és lelki jóletét, a másik éjjelt-napot összevé dolgozik, töri magát, emésztí testi-lelki erejét, hogy az egyszerű megélhetés attributumait megszerezhesse.

A napszamos, a föld nélkül szükölködő jobbágy (mert az egyéni szabadság kivívásának és megkísérletet biztosításának 52-ik évében még ilyen rétege is van a magyar nemzetnek) akinek csak a világosságához és a levegőhöz van jussa, megelepszik, ha a munkaadó birtokos telenyáron foglalkoztathatja, ha máskülöben a heti egy napját ledolgozta; a földműves halát ad az istennek, ha nyers terményeit olyan időben adhatja el, amikor olyan árat érhet el, amely adóját, rovataltait, munkáltatási költségeit, terményei, állatai jég- és tüzbiztosítási tartozásait és a váltógazdaság folytatásához váltóra szerzett kölcsön törlesztési hányadait és kamatait fedezheti; az iparos akkor érzi jól magát, ha a mestersége folytatásához szükséges nyers anyagokat olcsón és közvetlenül a termelőtől szerezheti be s ha gyártmányait az ünkezelési, munka és az idő pénzben kifejezett díja megterítése ellenében adhatja el; a kereskedő pedig, ha termelőtől és fogyasztótól egyaránt megkapta a sokszor indokoltan hangoztatott fáradságáért a közvetítési díjat vigán dörszöli kezeit.

Hogy az említett nép négy réteget megelegetedte tehesse, a világ összes sociologusainak minden tudománya sem elég; de hogy a jórávaló czelela törekedjünk, az egyéni és emberi kötelességünk.

Valljuk be, mert, hát a hibánk beismerése is egy neme az erénynek, hogy nagy Magyarországon a szegény emberről kevés gondoskodás történik; a gazdasági viszonyok betegsége miatt a munkás keresete csekély, az élet (amit nem úgy értek, mint a székely, hogy egy egész: telek, rajta levő felszereléssel) drága, a lakásviszonyok miserabilisek, két keze munkája gyümölcsét a kocsmák és a pálinkameresek huzzak el, amelyek minden utzasarkon csalják az embert s így amit etelre és ruházatra fordíthatna, azt lejárattja a garaton.

Magyarországon sohasem volt nagyobb a vágy, erősebb a törekvés, hogy mindent az államtól és kormánytól várjunk, mint éppen napjainkban, s ez nem is lehet másképpen ha meggondoljuk, hogy a szociális életben annyira gyámoltalanul tapogatózunk, annyira vezetőkre vagyunk utalva, szorulva, hogy csodálkozás nélkül nyugodjunk bele, ha az állami omnipotencia az állampolgárok összes életfolyamatára, külső és belső phasisaira reá nehezedik.

A társadalmi tényezők széthuzása, az önérdek hajhászása és a gazdagodási vágyakozás lármája, meg a magasba törekvő streberkedés korunk összes életére reanyomták az uralkodó bélyeget; ilyen körülmények között jól eső tudattal konstataljuk ama tényt, hogy az állam sokkal többet tesz polgárai jóletéért, mint a társadalom. Ilyen gondoskodásnak a kifolyása az 1898. évi XXIII. t.-czikk a hitelszövetkezetekről, amelyek a külföld példái után ítelve gazdasági, kulturális és szociális misziót teljesítenek. Mert ama czele, hogy a kis tüke gyűjtését intenzívebbé tegye, a momentán szükséges hiteligenyeket kielégítse. takarékoságra és pontosságra szoktasson, ha kezdetben nem is, de voghatásában a jelzett irányt szolgálja. Éppen ez lebeghetett a magas kormány bölcsének szeméi előtt, amikor az említett törvényczikk megalkotását lehetővé tette, amely a hitelszövetkezetekről, azok alakításáról, bszervezetéről és működése köréről intézkedik. A nép jóllétét czelező kormány-akciók között ez az egyik, amely, ha nem is a közel jövőben, de idővel meghozza hasznos gyümölcsét, mert hiszen az önségelyt társulás útján propagálja. Rég rá jöttek a tudatra az emberek, hogy a társulásban nagy erő rejlik; amit az egyes ember maga el nem érhet, meg nem tehet, azt társaságban megvalósíthatja s így a megélhetés eszközeit megszerezhető pénz is megkaphatja. Szövetkezetben megvalósíthatja czeleját annál nagyobb erővel, minél inkább ki van a népben a hajlandóság az önségely iránt fejlődve. Ennek pedig legelső követelménye a takarékoság, amit népünkrol csak igen jó akarattal mondhatunk el, szintén ilyenell kérdezhettük, hogy miből is takarékoskodjunk?

A gondatlanság, az urhatnamság, vagy a fényezés rontotta-e meg gazdasági viszonyait? Egyik sem, mert földművelő, iparos és kereskedő egyaránt a gondok terhe alatt nyög; a föld terméshozama nem elégíti ki az élet követelményeit, a gazdasági élet hanyatlását megéri az ipar és kereskedés egyaránt, pedig a három tényező együtt működése képezi a nép jóletének alapját. Ennek az alapnak, a körülményekhez képest, szilárdon történhető megépítéséhez rég hordjuk az anyagot; az önségelyezésnek jelzett motívumait évekkell ezelőtt felismertük; hogy akkor nem valósíthattuk meg a hitelszövetkezetet annak oka amaz egyszerű körülményben fekszik,

hogy az idő k...
Az idő, a kört...
azonban a kö...
tek, az eszmé...
312 taggal, 5...
vidéki ipari...
tottuk, amely...
piciumok köz...
Nem tagok...
nem az, hogy...
hogy a betete...
reszeseit bö...
de jogos önye...
Ha ezt ele...
köre kitejed...
anyagi visz...
központi hit...
és méltó bu...
A pénz d...
arról gondos...
hiteligenyek...
arra, hogy...
gyorsabban...
A hitelszö...
lése, hogy...
Aki akar...
sehez hozzá...
és nemzeti...
lárd alapok...
szempontjáb...
a hazafias...

Az „Alsó...
banya-ve...
respata...
melynek tá...
L. Pongrá...
lati tanítá...
mondatt ala...
birálat sor...
rültnek tal...
elnöki meg...
szótöbbség...
tették meg...
Molnár J...
„A széperz...
megyei Ta...
tekezését...
nyok során...
N.-Enyeden...
és fuvardíj...
az ált. tan...
fel. Gyüle...
igen kedél...

— Lapu...
téseiket, va...
gösen beki...

— Br...
főispánját...
főrendház...
mel érint...
báró elhag...
és érdeklő...
összekötte...
is éleken r...
tainkat.

— Elő...
E napon...
ner Jaros...
Ruff Fe...
szertartás...
hívek ált...
plomban...
got kíván...

— Be...
szövetség...
hó 20-án...
termében...
felhívja...
— Ha...
a kir. fe...
nosné...
folyó évi...
69-ik, be...
vedés ut...
ban Ura...

hogy az idő követelményeinek nem akartunk elébe vágni. Az idő, a körülmények és a különböző érdekek, amelyek azonban a közjóra való törekvés összességében megegyeztek, az eszmet annyira megérelelték, hogy mult hó 17-én 312 taggal, 564 jegyzett üzletrészszel a marosújvári és vidéki ipari és gazdasági hitelszövetkezetet megalakítottuk, amely működését a nyilvánosság részére, jó auspiciumok között, f. hó 5-én meg is kezdette.

Nem tagadjuk, hogy megalakítóit önczel vezet, de nem az, hogy a tőkepenzesek tőkegyűjtését elősegítse, hogy a betétek után busas kamatot juttasson, hogy üzletrészeseit bő osztalekhez juttassa, hanem azon primitív, de jogos övédelmi cél, hogy ki-ki saját magán segítsen.

Ha ezt eléri, abban a szűk körben, amelyre hatásköre kitéjed, s amelyben mozogni ohajt, azzal az anyagi viszonyokkal, amelyekbe üzletrészesei és a központi hitelszövetkezet juttatják — jogos önérettel és méltó büszkeséggel tekinthet működésére.

A pénz drágasága kényszeríti az embereket, hogy arról gondoskodjanak, minél olcsóbban elégíthessék ki hiteligenyüket s így a körülmények megadják a jogot arra, hogy ki-ki ott szerezzék be a pénzt, ahonnan gyorsabban és jutányosabb feltételek alatt kapja.

A hitelszövetkezet célja és módja a nép jóléte emelése, hogy terjedjen a közbizonyosodás és kultúra

Aki akár szellemileg, akár anyagilag a cél eléréséhez hozzájárul, háládatos munkát végez politikailag és nemzeti szempontból, mert egy jól vezetett és szilárd alapokon nyugvó hitelintézet a nemzeti erősség szempontjából éppen olyan fontos tényező lehet, mint a hazafias iranyú iskola vagy közigazgatás!

y.

II.

Abrudbánya, 1900. okt. 11.

Az „Alsófehérvármegyei ált. tanító-testület“ a brudbánya-vevospataki járásköre e hó 11-én Vevospatakon tartotta meg rendes őszi közgyűlést, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket: 1. Pongrácz Dénes vevospataki ált. tanító gyakorlati tanítása nyelvtanból a II. osztályban; tananyag: a mondat alanya és állítmánya. Tanítása az elhangzott bírálat során, a kisebb alak hiányoktól eltekintve, sikerültnek találtatott. 2. Molnár Géza alelnök tartalmas elnöki megnyitóját után az üresedésben levő elnöki tisztségre szótöbbséggel Molnár Géza eddigi alelnököt választották meg. Alelnök Kávy István, újabb választm. tag Molnár Ilona lett. 3. Kávy István olvasta fel „A szépezzék ápolása a népiskolában“ című, a „Bereg-megyei Tanügy“ ez évi júniusi számában megjelent értekezését, mely köztettségben részesült. 4. Az indítványok során szóvá tették azt is, hogy az április hó 3-án N-Enyeden tartott évi közgyűlésen jelenvolt tagok napi és fuvardijait még mai napig sem kapták meg, ami az ált. tanító-egyesület központi vezetőségének róható fel. Gyűlés után a kaszinó helyiségében szűkebb, de igen kedélyes közebéd volt.

K. I.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgetően beküldeni sziveskedjenek.**

— **Br. Kemény Kálmán** v. b. t. t., vármegyénk volt főispánját, nagy kitüntetés érte, ő Felsője a király a főrendiház egyik alelnökévé nevezte ki. Minket is örömmel érint e legmagasabb kitüntetés, mert noha a nemes báró elhagyta főispáni székét, még most is jóakarattal és érdeklődéssel kíséri vármegyénk életét és családi összeköttetései révén vármegyénk társadalmi életében is élénk részt vesz. Fogadja őszinte szerencsekívánatainkat.

— **Előkelő esküvő** lesz szombaton városunkban. E napon vezeti anyakönyvvezető és oltár eleibe Brenner Jarosláv ny. m. kir. honvéd ezredes leányát, Idát, Ruff Ferencz m. kir. honvéd százados. A polgári szertartás d. e. 10 órakor, az egyházi pedig, az ev. ref. hívek által ideiglenesen használt ev. lutheránus templomban, déli 12 órakor fog lefolyni. Előre is boldogságot kívánunk a szépnek ígérkező frigyhez.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az országos orvosszövetség alsófehérvármegyei fiók-osztálya október hó 20-án d. u. 3 órakor a városháza nagy közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre ez uton is felhívja a tagok figyelmét az elnökség.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Uray Lászlót, a kir. fegyintézet igazgatóját; édes anyja Uray Jánosné szül. vehécsi és kislaludi Révész Erzsébet folyó évi október hó 11-én délután 4 órakor életének 69-ik, boldog házasságának 47-ik évében hosszas szenvedés után Szathmáron f. hó. 13-án elhunyt. Az elhunytban Uray János nejét, Uray László, Uray Izabella,

Uray Erzsébet, Uray Árpád anyjukat, Gubics Kornélia férj. Uray Lászlóné anyósát, ifj. Uray László, Uray Edith, Uray Lehel, Uray György nagyanyjukat gyászolják. Fogadja a melyen sujtott család mely részvetünket.

— **Uj állampolgár.** Hába Jánosné szül. Kumbalek Margit gyulafehérvári lakosnő a tegnapi napon tette le a magyar állampolgári esküt Csató János kir. tanácsos. alispán előtt.

— **Statusgyűlés.** Az erdélyi róm. katolikus status nagy gyűlést Majláth Gusztáv Károly gróf püspök folyó évi október hó 25-ik napjára Kolozsvárra hívta össze. A gyűlés tárgyai: 1. Az igazgató-tanács évi jelentése. 2. Annak alapján jelentés a jóságigazgató beállításáról és a vele kötött szerződés bemutatása. 3. A kilepő igazgató-tanácsok helyeinek szabályszerű betöltése.

— **Az őszi országos vásár** kedden e hó 16-án folyt le meglehetősen élénk forgalom mellett. Az élelmi és ruházati cikkek keletkezésének örvendtek, míg a többi iparcikkek és fényűzési tárgyak nem igen akadtak vevőre; mint rendesen, úgy most is a kínálat sokkal nagyobb mérvű volt, mint a kereslet. A környek és a havasok beözönlött lakói előtt egész napon át allandó bámulat tárgya volt a nagy, impozáns új vármegyeháza; legelőbbje, tornya után, templomnak nézte, másik része pedig, nagyságából indulva ki, kaszányának. Az utcákon és tereken késő estig nagy volt az élénkség, esendzavarras vagy kihágás pedig alig fordult elő.

— **Vonatkisiklás.** A napokban az arad-tövisi vonalon, Gyulafehérvár és Tövis között, M-S-z-t-m-re közlekedés, egy tehervonat síntrécséjében kisiklott, három kocsi tele rakományal szétforgácsolódott és a pályatest annyira megrongálódott, hogy két napon át a közlekedés csak is átszállással eszközölthetett. Emberben kár nem esett.

— **Hirdetmény.** Nagy-Enyed város tanácsa felhívja a helybeli illetőségű és helyben tartózkodó 1878., 1879. és 1880-ban született allitásköteleseket, hogy folyó évi november hó végéig a városi főjegyzői irodában akár szóval, akár írásban, összeírás vegett annal is inkább jelenkezzenek, mivel aki a jelentkezést indokolatlanul elmulasztja, a védőtörvény 35. § értelmében 10 koronától 200 koronáig terjedhető penzbüntetéssel büntetettik. Egyuttal valamennyi korosztályba tartozó és legközelebb ujoncz-állításra kötelezett figyelemztetünk: a) hogy a védőtörvény 31-34. §-saiban említett kedvezmények valamelyike iránti netaláni igények érvényesítésére vonatkozó kérvények a következő 1901. évi január és február havában a járási tisztviselőhöz, legkésőbb azonban a főszórozás napján a sorozó bizottsághoz benyújtandók; b) hogy az illetőségi sorozó járáson kívül leendő állitítás megengedése iránti kérvények az összeírásra való jelentkezés alkalmával nyújtandók be és hogy ily alkalommal a védőtörvény 31-34. §-aiban említett kedvezmények valamelyike iránti esetleges igények is érvényesíthetők és igazolhatók. A városi tanácstól. Nagy-Enyeden, 1900. október hó 6-án. Dr. Varró László, polgármester.

— **Villámcsapás.** Folyó hó 5-én Karácsonfalván a villám lecsapott Rád Kosztandin házába és felgyújtotta a szalmával fedett kis házi kót. A ház leégett és tulajdonosának összes őszi termését elhamvasztotta. A kár mintegy 200 korona.

— **Hirdetmény.** Alírt városi hatóság közhírré teszi, hogy Alsófehér vármegye törvényhatósági bizottsága által folyó évi márczius 31-iki közgyűlésén 11. jegyzőkönyvi szám alatt az országgyűlési képviselő-választóknak a választási székelyre szállítása és visszaszállításánál fedezhető fuvarozási díjakról alkotott s a m. kir. belügyminiszter ur által folyó évi 87645. szám alatt jóváhagyott szabályrendelete a tanács irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető. Megjegyeztetik hogy ezen szabályrendelet a jelen országgyűlés berekesztését követő naptól számított három évig marad érvényben. A városi tanácstól. Nagy-Enyeden, 1900. október 5-én. Dr. Varró László polgármester.

— **A királyok sulya.** A királyok sulya ugy általában nem áll arányban a hatalmak sulyával. Például Carlos, a portugál király nem is valami tulságosan hatalmas uralkodó, a suly azonban kilenczvenkét kilogramm. Utána rögtön egy másik kis király következik: Ferdinánd, a bolgár fejedelem, nyolczvannyoelz kilogrammal. Mind a két hatalmas egyéniség előtt állott kilogrammok dolgában még csak ezelőtt két esztendővel is Viktoria királynő. Most azonban lefogaszította magáról a fölöselet s mindössze nyolczvan és egynehány kilogrammot nyom a mérlegen. Oszkár, a svéd király, nyolczvan kilogramm, ilyes átlag a Vilmos császár sulya is. Átlag azért, mert ennök az uralkodónak ugy változik a sulya, mint az idő, vagy a hangulatai. Az új olasz király hatvanhat kilogramm, Lipót belga király egy kilóval könnyebb, Miklós czár pedig tizenegygyel, holott a kosztja valószíuüleg kiállja az olasz

konyhával a versenyt. Hollandia szép királynője bizony sulyos kissé. Hogy ne beszéljünk numerusokban, hát éppen olyan sulyos, mint a belga király. (Lásd fennebb), Romania költői lelkületű királynéja nyolczvankét kiló, Loubet is ennyi, s legelőnyösebb az olyan ló dolga, a melyeknek a hátára a kis spanyol király ül. Ez a király csak negyvenöt kilogramm.

— **Világhírű munka magyar nyelven** Brehm Alfred-nek az állatvilág ritka tehetségű megfigyelőjének és kiváló zoológiai írónak „Tierleben“ című tiz kötetes munkája legközelebb magyar nyelvű kiadást ér. A világhírű mű, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Légrády testvérek kiadásában az eredetivel azonos terjedelemben s ugyanolyan díszes kallitásban fog megjelenni. A kiadó cég a műnek átültetésére egyik legjobb szak-erőnket, Mehely Lajost tanárt és akadémikust nyerte meg, s a hazai olvasó közönség bizonyára örömmel vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról.

— **A magyar nép multja és jelene.** Irta Benedek Elek. Első kötet: A szolgaságtól a szabadsáig. Második kötet: A bölcsőtől a sirig. Számos szövegképpel és műmelleklettel. Az Athenaeum kiadása. A két kötet ára díszes kötésben 32 korona. — Benedek Elek befejezte im nagyszabású és irodalmunkban hézagot pótló munkáját és örvendezve látjuk, hogy az a lelkesedés, melylyel az első kötetet kezdette, a másodikra is végig vonul. Mintha csak háláját rótta volna le a föld népe iránt, mely annyi szép elbeszélés megírására ihlette, olyan szeretettel, olyan odaadással szedett össze mindent, ami a népre, a nép egész elete folyására, szokásaira és erkölcsere jellemző. Valóban a jelen és a mult rajza ez a könyv, mert a jobbbágyaság keletkezésétől a szolgálcukok lehullásáig, a fészekrakástól a temetőig nincs a magyar nép életében olyan nevezetes momentum, mely Benedek figyelmét elkerülte volna. Kiténő elbeszélő tehetségével ugy rajzol meg mindent, hogy elővé, mozgalmassá, érdekessé válik. Akár csak tudományos regényt irt volna meg Benedek, de olyant, melynek minden adats szorgos történeti kutatások eredménye. A második kötet elevenségét és érdekességét nagy mértékben növeli az a körülmény, hogy itt a szerző írott külforrásokon kívül közvetlen tapasztalásból merithetett, és valóban, ugy, a hogy Benedek a nép buját-örömét, házi, mezei és katona-életét, lelkének költészetben való megnyilatkozását rajzolja, csak az rajzolhatja, aki a nép veréből való vér és istenálódta művész, ki a látottat, hallottat és mindazt, amit érez, minden árnyalatot visszatükröző képben tudja elébünk varázsolni. Ez a könyv hatalmas és megszivlelendő tanulságot sugároz ki, azt, hogy a magyarság ereje a a nép, a nemzeti karakter leghivebb megszerzője és fejlesztője a föld. A szöveg szépségét számos művészi illusztráció, értékes mellekelt növeli és az egész munka harmonikus kiegészítője az Athenaeum hatalmas millenniumi vállalatának: a tizkötetes történelemnek.

— **Khinaiak Londonban.** Az angol fővárosban, amely rengeteg kiterjedésében szinte a világ minden nemzetéből tartalmaz egy-egy mutatvány koloniát, van egy khinai negyed is, amely az East-Endben Limehouse-Gauseway között terül el és néhány utcára szoritkozik. A khinai háboru ötletéből az English Magazine egyik munkatársa fölkereste ezt a khinai koloniát és most érdekes dolgot tud róla elmondani. A kolonia tagjai 2-3000 lélekre mennek és nagyban törekednek arra, hogy elangolosodjanak. Nemcsak az otthoni piszokkal hagytak fel és házuk táját rendkívül tisztán tartják, de még nevüket is angolra változtatják. Így egy khinai, akinek odahaza Lum-Set-Wah volt a neve, John Chance nevet vett fel; egy másik, akit Wong-Csung-Wei-nak hívtak, most Charles King. Igen sokuknak angol asszony a felesége és ezek az asszonyok nem győzik eléggé dicserni, mily gyöngéden bánik velök sárga férjük és mennyire dolgos, iparkodó. Persze az európai szokások közül a kevésbbé dicseretese sem hagyták őket illetlenül. Így hozzászóltak a szeszhez és rengeteg sok „gin“-t fogyasztanak, mintegy cserebe azért, hogy ők meg az ópium-pipára szoktatták reá benszüllött angol szomszedeikat.

— **Nagy Károly.** Ezer esztendőnél több mult el azóta, hogy a népvándorlás korának legnagyobb császáraját bele temették abba a kő sarkophagba, amelyben az aacheni dóm kriptájában még ma is örök álmát alsuzza. A hatalmas fejedelem után marad egy nagy birodalom, egy sulyedő ország, melyen utódai civakodva osztakoztak; hanyatlásának északfénye bevilágot a császár kriptájába, a kő sarkophagra, melyre a római mester Proszerpina elrablásának jelenetét faragta. És maradt utána egy hatalmas kard, mely egyszer városokat, országokat csapott ki helyükből, és egy hatalmas márvány trónus, nehéz, idomtalan, záros karszék, az erőnek és hatalomnak kőbe faragott szimboluma. És maradt utána egy ablak a chartresi domban, amelynek üvegkockái az ő életének jeleneteit beszélik. És maradt

utána egy drágaköves aranykorona, amely egykor az ő fölkezt fején ragyogott, s amelyet most a bécsi Schatzkammer őriz. És maradt utána felbomló birodalmának átka, népének egyenletlensége, össze nem fere. Erről a nagy uralkodóról, tetteiről, egyéniségéről szól a Nagy Képes Világ történet 76-ik füzeté, mely Borovszky Samu ismert történettudós és akadémikus tollából származik. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a IV. kötet szerzője dr. Borovszky Samu. Egy-egy kötet ára díszes felbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden heten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Revai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Selyem báliruha 3 frt 60 krtól

feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Minták posta fordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig meterenkint. **Henneberg G.**, selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (3)

Sz. 2087 1900
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabonyi Albina takarékos és hitelintézet végrehajtónak Parv Milián ohábai végrehajtást szenvedő ellen 54 korona 96 fillér s jár. iránti végrehajás ügyében az ohábai 484 sz. tjkben foglalt A + 2. r. 767, 769. hr. sz. ingatlanra 192 kor., az A + 3. r. 811. hr. sz. ingatlanra 24 kor., az A + 5. rend 1141.2. hr. sz. ingatlanra 34 kor., az A + 6. r. 1153.1. hr. sz. ingatlanra 26 kor., az A + 7. r. 1251.2, 1252.2. hr. sz. ingatlanra 178 kor., az A + 9. r. 1863.1. hr. sz. ingatlanra 276 kor., az A + 12. r. 2334.1. hr. sz. ingatl. 62 kor., az A + 14. r. 2874.1, 2875.1. hr. sz. ingatl. 194 kor., az A + 17. r. 2907.1. hr. sz. ingatl. 140 kor., az A + 18. r. 3097.1. hr. sz. ingatl. 240 kor., az A + 20. r. 3303.1. hr. sz. ingatl. 90 kor., az A + 21. r. 3583.2. 222 kor., az A + 22. r. 77.1.2.78.1. hr. sz. ingatl. 470 kor., végül az időközben az ohábai 756 sz. tjkbe Kódu Szávu ohábai lakos tulajdonát átjegyztet A + 3. r. 2158.1. hr. sz. ingatl. 126 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1900. évi november hó 12-én délelőtt 10 órakor Ohába községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

A kir. járásbíró telekkönyvi kiadóhivatala.
Balázsfalván, 1900. augusztus hó 22-én.

Haubensild Károly,
kir. telekkönyvi kiadó.

3247 1—1

Must-eiadás.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollégium **miriszlói szőlőjében** f. hó 25-én és következő napjain leszüretelendő termésből a kollégium részébe jutó mintegy **65—70 hektoliternyi Rizling, Som, Muskotály, Tramini és vegyes fajú must** nyilvános árverés útján el fog adni.

Az árverés a szüret második napján, **október 26-án** d. e. 10 órakor tartatik meg Nagy-Enyeden a kollégium jószágigazgatósági irodájában, hol a részletes feltételek korábban is megtudhatók.

Kikiáltási ár hektoliterenként 54 korona.
Bánatpénz 400 korona.
Nagy-Enyed, 1900. október 13.

A Bethlen-kollégium
jogügyi és jószágigazgatósága.

3246 1—1

988—1900.
végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró 1900. évi V. 566, 573. és 580. számú végzése következtében Müller Mihály, dr. Kormányos Benő és dr. Vissinger György ügyvédek által képviselt Bisztritsány Lajos, Rosenberger és Kohn, G. Sisk javára nagyenyedi lakos Kindl Ilona ellen 4227 kor. 98 fillér, 40 kor. 50 fillér és 82 kor. 44 fillér s jár. erejéig 1900. évi augusztus hó 4-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1913. kor. 24 fillérre becsült követelő ingóságok u. m. házi butorok, bolti árak, vasnények, fűszer stbból állók, valamint az 1900. V. 508. és 1900. V. 570. sz. a foglalt és felülfoglalt ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1900. évi V. 580.3. sz. végzése folytán 4227 korona 98 fillér és 82 kor. 44 fillér s jár. erejéig Nagy-Enyeden alperes üzlethelyiségében leendő eszközésére 1900. évi október hó 27. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is el fognak adni.

Kelt Nagy-Enyeden, 1900. évi október hó 7. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

3248 1—1

1074—1900.
végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró 1900. évi Sp. 638.2. számú végzése következtében Duna Péter javára nagyenyedi lakosok Czeitner András és Erdélyi Ernő ellen 2400 kor. s jár. erejéig 1900. évi június hó 9-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján foglalt és 2926 koronára becsült követelő ingóságok u. m. butornemű, varrógep, tükör, függöny, kép stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíró 1900. évi V. 452.2. sz. végzése folytán 2400 korona tökéketelés, ennek 1900. évi május hó 10. napjától járó 5% kamatai, 1% váltódíj, és eddig bíróság már megállapított költségei erejéig Nagy-Enyeden alperesek főtéri üzlethelyiségében leendő eszközésére 1900. évi október hó 31-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozókat ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is el fognak adni.

Kelt Nagy-Enyeden, 1900. évi október hó 8. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

3248 1—1

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság

a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlja, hogy a főtéren levő üzlethelyiségében

könyvkereskedést

rendezett be, melyben úgy a helybeli, mint a vidéki iskolákban használt **tankönyvek** és **iskolai szerek** eredeti bolti áron kaphatók. Továbbá elfogad megrendeléseket bárhol megjelenő és bármily nyelvű **könyvek, diszművek és folyóiratokra** s azokat a legpontosabban teljesíti. Együttal felhívja a közönség szíves figyelmét gazdagon berendezett

papír-, rajzeszköz- és írószer-raktárára,

melyben e nemű cikkek nagy választékban igen jutányos áron szerezhetők be. Ugyanitt fogadtatnak el megrendelések modern felszerelésű

könyv- és könyvnyomdai műintézete,

könyvkötészete, valamint dobozgyára

részére. 19—? 3081

1 kilo tiszta finom zamatos kávé 1 frt 50 kr. Litke-féle pezsgő. Bánati leghiresebb búzából örölt hengeralmi lisztek legolcsóbb áron kaphatók.

Bethlen-utcában 3 szoba, konyha, fűskamra, pincze kiadó

április 24-től.

Egy kettős számú

WERTHEIM-SZEKRÉNY

olcsó áron eladó

Raktáromba az alábbi friss ásványvizek érkeztek:

Borszéki, Előpatoki, Luhi Margit, Carlsbadi, Marienbadi, Nieder Selters, Salvator, Gishuebler, Budai és Lewicon.

Friss **Beocsini Roman és Portland cementek** szintén megérkeztek; hordó számra legolcsóbb gyári áron szolgálók. Legjobbnek elismert **könynyen kezelhető Wermorel permetezőket**, legerősebb rézgáliczot **igen jutányosan ajánlok.**

A közelgő időnyre ajánlom a híres nemes **gyémánt aczélből készült kaszákat**; minden darabért jót állok, ha nem lenne, jó becserelem vagy **árát visszaadom.** Egyéb szerszámok, **ásók, lapátok, kerti-ollók, gereblyék, kapák**, mindennemű szegkek legolcsóbb áron kaphatók.

Nagy választékban **alpaca és nikkelt tárgyak, gyümölcsös tálak, kenyérgosarak, kanalak, tálcák 20 krtól 4 frtig.** Díszes **lám-pák, husvágók, új fajta kávéőrölők.**

Többféle páczolt halak

angolna, lapardon, sardinia, orosz hal, heringek, pisztrángok.

A kirakat szíves megtekintésére becses pártfogóimat ez uttal is kérve, maradok teljes tisztelettel

BISZTRITSÁNY LAJOS.

2017 44—52

Erősen vasalt targonca 3 frtért kapható.